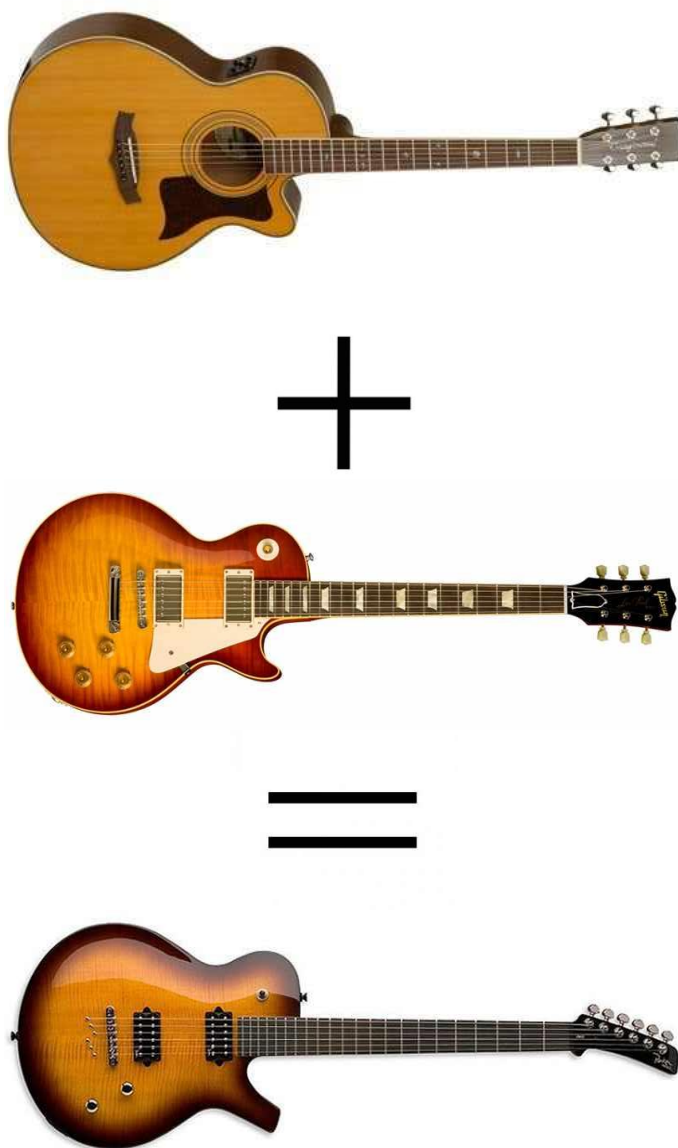

HIBRID GITÁROK

Ha nagyon sarkítva akarunk fogalmazni, akkor a hibrid gitár nem más, mint egy elektroakusztikus gitár és egy elektromos gitár egy gitártestben. Természetesen a dolog ennél jóval bonyolultabb.

A „hibrid” szó jelentése: különböző fajtájú dolgok, egyedek keresztezéséből keletkezett. Ez egy gitárnál többértelmű is lehet.

Egyrészt érthetjük egy gitár szerkezeti felépítésére, kialakítására (mint ahogyan teszi azt például a [RainSong](#) cég). Ilyen gitárok azok, amelyek testének részei a fán kívül, esetleg ehelyett üvegszál és/vagy szénszál (úgy mint karbon) részeket (is) tartalmaznak. Ezekre azonban inkább a „kompozit” kifejezést alkalmazzuk, amelynek jelentése sokkal jobban illik rájuk: a hasznos tulajdonságokat kihasználva több összetevőből összeállított, társított anyag.

Másrészt érthetjük a különböző típusoknál alkalmazott gitáralkatrészek társítására is. Így tesz például a Fender cég a [Squier Vintage Modified Tele® Custom](#) gitárnál, amelynek a leírásában szerepel, hogy két népszerű Telecaster® dizájn ötvözte, a ['72 Tele® Custom](#)-é, valamint a [Tele® Deluxe](#)-é. Viszont az efféle megoldásokra inkább a „társított”, „ötvözött”, esetleg „fúziós” kifejezések illenek jobban.

A gyűjtőneveükön csak hibridként (angolul: „*hybrid*”-ként) emlegetett gitároknál a különböző dolgok keresztezése az elektronikára, s annak köszönhetően a gitárhangra, hangzásra értendő. Ezek általában a hang előállításának két vagy több eszközét kombinálják a teljesen új hangzás, és a játszhatóság érdekében. Az esetek nagy részében az újítások a hagyományos mágneses, illetve az akusztikus-féle piezo hangszedők, esetleg a testbe rejtett érzékelők, vagy egyéb alternatív technológiák együttes alkalmazásában jelentkeznek. Egy ilyen hangszer külsőleg megszólalásig hasonlít egy tömör testű vagy félakusztikus elektromos gitárra, de gerjedéstől mentes felerősített akusztikus gitárhangzásra is képes.

A kierősített és effektezett akusztikus, valamint a tradicionálisabb elektromos hangzások kombinálásával a hibrid gitárok a hangzások szinte végtelen variációira lehetnek képesek az eddig megszokott gitárhangzások mellett. Ráadásul egy hibrid gitár az azonnali váltás lehetőségét biztosítja a két hangzás között, amely nagy előny egy élő fellépésen, amikor mondjuk egy drámai, elektromos szólóbetétet kell eljátszani egy lány, lírai akusztikus ballada közepén.

Bár van, aki ezt manapság is máshogyan oldja meg: mint például Santana [ebben a dalban](#) – egy állványra szerelt akusztikus nylon-húrossal, illetve a nyakában lógó elektromos gitárral.

Ha belegondolunk, hogy akad hangszergyártó, mint például a [Godin](#), amely cég egyes nem hibrid, csupán elektroakusztikus gitárjaiba (a [Multiac-sorozatú](#) nylon-húros [ACS-SA](#) gitárokba, a [Nylon SA](#) gitárokba, valamint a fémhúros [Spectrum Steel SA](#)-be) 13 tús szintetizátor kimenetet is beépít, amelynek segítségével egy gitárszintetizátorra is ráköthetjük kedvenc húros hangszerünket (lásd korábban, a nylon-húros elektroakusztikus résznél az Al Di Meola videót), sőt, olyan is létezik, amelyen emellett még USB-csatlakozó is van ([Multiac ACS-SA Lightburst Flame Nylon USB](#)), és ehhez a gitárhangtechnikai olvasztótégelybe hozzáadjuk még a hibrid gitárok nyújtotta lehetőségeket, akkor nyilvánvaló, hogy az elérhető zenei hangok, hangzások variációs lehetősége valóban igencsak közelít a végtelen felé.

Tekintettel arra, hogy egy ilyen gitár több gitárnak, sőt, akár több hangszernek a tudását is egyesít(het)i magában, emiatt az érték elkért ár némelyik (megfelelő ár-érték arányú) példány esetében nem is olyan sok pénz. Ugyanakkor az is tény, hogy óriási, akár többszörös árkülönbségek vannak a különböző gyártmányok között. Viszont egy ilyen hangszert egy amatőr, szabadidős, kedvtelési gitáros nemigen tud kihasználni otthon, vagy a barátaival együtt zenélve, ez sokkal inkább a rendszeresen fellépő, vagy stúdiómunkákon dolgozó profi zenészeknek kitalált termék. Ha valaki megtalálja a saját magának tetsző hangzásvilágú és/vagy kivitelű hibrid gitárt, az onnantól esetleg nem két-három, csupán egyetlen gitárt, hangszert fog pakolni. Természetesen itt is felvetül az örök kérdés, miszerint: vajon ami mindent tud, az tud-e valamit a legjobban, elvégre minden ilyen „sok az egyben” megoldás egyúttal kompromisszumo(ka)t is jelent.

[Ebben a 2008. évi angol nyelvű cikkben](#) három hibrid gitárt, a Babicz Octane-t, az Ovation VXT-t, illetve a Taylor T5 Custom-öt hasonlítják össze. Vannak a cikkben érdekes megállapítások, ezért mindenképpen ajánlott végigolvasni! Talán a legfurább az, hogy hiába „minden az egyben” gitárokról van szó, mégis mindenki aszerint válasszon hangszert magának a hibrid gitárok közül is, hogy mi a fő(bb) zenei stílusa, mivel nagyon nem ugyanazt nyújtják.

Tekintettel arra, hogy jelenleg még nem nevezhető igazán nagynak a hibrid gitárok választéka, az alábbiakban igyekeztem kitérni az összes gyártmányra.

(Állítólag) az első működőképes hibrid gitár a [Jol Dantzig](#) által megalkotott [Hamer DuoTone](#) volt 1991-ben. Ennek utódja jelenleg a [Hamer DuoTone Custom \(DUOC\)](#), amely megőrizte nagy elődje külső ismertető jegeit, a hanglyukat (azt hagyományosabb kivitelűre módosítva), valamint az akusztikus stílusú húrlábat:

[Ezen a bemutató videón még „az első fecske” DuoTone látható és hallható egy ritka, 12 húros kivitelben.](#)

Különlegesség a [Yamaha AEX 1500](#), amely egy hagyományos megjelenésű csodaszép hibrid archtop gitár:

A háromrészes bemutató videón különböző hangmintákat hallhatunk tőle-róla:

[1](#) – [2](#) – [3](#)

A megtervezésében, elkészítésében is közreműködő [Martin Taylor](#) játszik egy ilyen gitáron [ebben a videóban](#).

Egy ilyen gitár hazánkban [például itt 506.900,- Ft-ért vásárolható meg](#).

A gitárok hibrid technológiájának egyik élenjárója Ken Parker, aki a kiváló hangszedő elektronikáiról ismert Larry Fishman-nel együtt alapította a [Parker Guitars](#)-t az 1990-es évek elején (ez a cég 2004. óta már a több hangszerceget tömörítő konzorcium, a U.S. Music Corporation része). Sokoldalú hangszedői és kényelmesen játszható gitárjai ellenére Ken Parker megosztotta a gitáros társadalmat a még mindig nem teljesen elfogadott mesterséges kompozit anyagok felhasználásával, illetve hangszerei modern, szinte „szintetikus” külsejével.

Pedig a Parker gitárokból igenis van fa, például a talán legismertebb modelljük, [a különböző kivitelű Fly gitárok](#) teste (leggyakrabban mahagóni), nyaka (például mahagóni vagy juhar), vagy a fogólapja (leggyakrabban ében) fából készül.

Sőt, az 1996-ban piacra került [Parker NiteFly modell](#) fából készült testén, nyakán, és fogólapján túl egyes példányainál még a külső megjelenésével is kifejezetten a hagyományosabb ízlésű zenészeket célozta meg enyhe Stratocaster-beütéssel:

...illetve Telecaster-stílusban is:

[Ez egy nagyon jó, részletes bemutató videó egy Parker Fly gitárról.](#)

Parker ars poetica-ja: „A lényeg az, hogy minél jobban szóljon a gitár.”

Ennek jegyében olyan aprónak és egyszerűnek tűnő, ám mégis lényeges újítást is bevezettek, mint hogy a legtöbb Parker gitárnál (a Radial Neck Joint Series gitárokat, illetve a [Vernon Reid Signature MaxxFly](#) gitárt kivéve) a nyakon felfelé növekvő rádiuszt használnak 10”–13”-ig, azaz 254–330 mm-ig, így a magasabb érintők irányába laposodik a fogólap íve, mellyel elősegítik a kényelmes akkordozást az alacsony, illetve a gyors szólójátékot a magas hangfekvésekben.

Parker időről időre új fejlesztésekbe kezd, és az új modelljein már azok eredményeit is felhasználja.

Az egyik legismertebb hibrid gitár, amelyről sokan nem is tudják, hogy hibrid, az ismert és elismert gitáros, [Slash](#) nevével fémjelzett, 2004-ben megjelent, [Gibson Custom-sorozatba](#) tartozó [Slash Les Paul Signature](#).

[Ez egy rövid bemutató videó](#) róla. Hangminták: [így szól a piezo-val](#), [így tisztán](#), [így pedig torzítva](#).

Erről a gitárról [ebben a 2007. márciusi cikkben](#) olvashatunk bővebben.

Elgondolkodtató, hogy a 6.680,- \$-os (kb. 1,5 millió Ft-os) árából mekkora összeget kell fizetni a Gibson márkanevéért, mennyit a kivitelért, és mennyit Slash nevéért...

Figyelem!

Ez a gitár nem összekeverendő a Slash által használt más Les Paul-okkal, vagy a nevével fémjelzett egyéb Les Paul-okkal, mint például a limitált kiadású (3.000 példányban készült) [Epiphone Slash „Appetite” Les Paul Standard](#)-del, vagy a (2.000 példányban készült) [Epiphone Les Paul „Slash” Signature Goldtop](#)-pal, vagy a [Gibson Custom-sorozatba](#) tartozó (már nem gyártott) [Slash Appetite for Destruction](#)-nel, vagy a [Gibson USA-sorozatba](#) tartozó (szintén már nem gyártott) [Slash Appetite Les Paul](#)-lal.

Az 1972-ben(!) Koreában(!) alapított [Crafter](#) cég SA-sorozatú hibrid gitárjai:

[Ezen a videón](#) egy [Crafter SA-IVO hibrid gitár](#) hallható.

[Ezen a hangmintán](#) pedig egy [Crafter SAT-M.GD hibrid gitár](#) hallható.

[Ebben a 2008. júliusi angol nyelvű cikkben](#) részletes leírás található róla, a végén hangmintákkal.

Legyünk őszinték: az előző, valamint az alábbi, a [Taylor](#) cég által gyártott [T5-sorozatú gitárok](#) meglehetősen hasonlítanak egymásra, de csak külsőleg:

[Itt egy részletes bemutató videó tekinthető meg róla.](#)

[Itt olvasható róla egy 2009. évi bejegyzés](#) az egyik hazai hangszerbolt honlapján, amely az akkor megjelenő Taylor T5 Spring Limited Edition-t 357.000,- Ft-ért árulta.

A Taylor gitárokról [ebben a 2007. decemberi cikkben](#) olvashatunk bővebben.

Az előzőektől már némiképp eltérő megjelenésűek a [Parkwood cég hibrid gitárjai](#), a [PWH2](#) és [PWH4](#):

A két kivitel közötti különbség részben a mágneses hangszedőkben van, illetve abban, hogy a PWH2 tömör juharfa tetőt, a PWH4 pedig tömör ausztrál ébenfa tetőt kapott a mahagóni testre.

[Ebben a videóban](#) [Greg Howe](#) mutatja be a Parkwood hibrid gitárokat.

A hanglyuk majdnem megegyezik az előzőn lévővel, ám minden más nagyon más: a [speciális nyakállítási lehetőségéről](#), az [egyedi húrbevezetésű hídjáról](#), illetve [sajátos „hasznosítású” fedlappal épített](#) gitárjairól ismert [Jeff Babicz](#) érdekes, egyszerre hagyománytisztelő és modern megjelenésű [Octane nevű hibrid gitárja](#):

[Itt egy bemutató videót tekinthetünk meg róla.](#)

[Ezen az oldalon](#) a főbb lépéseit követve végignézhetjük, hogyan készül egy Babicz gitár.

Ugyanez a márkanév ismert még nagyon jól átgondolt, és kiváló minőségben elkészített, [elektromos és basszusgitárokra való fém gitáralkatrészeiről](#) is, amelyek [ezen az önálló honlapon](#) érhetőek el.

Ezek a hardware-ek hazánkban [például itt](#) vásárolhatóak meg.

A hagyományos elektromos gitárok külső megjelenésére hajznak [Michael Kelly hibrid gitárjai](#), a Hybrid:

...valamint a Hybrid Special:

[Itt egy bemutató videót láthatunk a fenti Michael Kelly Hybrid-ről.](#)

Felhívom a figyelmet, hogy ezek a gitárok nem csupán az egyedi kivitelük miatt érdemlik meg, hogy alaposan szemügyre vegyük őket – a 799,- \$-os (kb. 180.000,- Ft-os) áruk meglepően kedvező!

Az [Ovation](#) már nem gyártott hibridjei VXT-sorozatként jelöltek, készült belőlük [VXT](#), [VXT-D](#), és [VXT-S](#).

[Ezen a videón](#) néhány komment kíséretében halljuk a különböző hangmintákat.

A hasonló, ám a hagyományos formavilágot kissé modernizáló [Godin LGXT modell](#) azzal borzolja a kedélyeket, hogy a hibrid hangszedő elektronikáján túl 13 tús szintetizátor-kimenete is van vezérlőkkel:

[Ezen a Godin LGXT-t bemutató videón gitáros szemnek és fülnek szokatlan dolgokat láthatunk-hallhatunk.](#)

Ezek a hibrid gitárok [a hazai márkaképviseletnél](#) széles árszórásban kaphatóak: [az akciós Godin LGXT BP \(Black Pearl\) 399.900,- Ft.](#), a többi viszont 446.900 – 542.900,- Ft. közötti áron kapható.

A hagyományosabb, jellegzetes, megszokott Godin-külsővel megjelenő [Godin A6 Ultra](#):

Neki vannak [4húros, illetve 5húros basszusgitár „testvérei”](#) is bundozott és bund nélküli kivitelben egyaránt.

A legolcsóbb, a [natúr színű Godin A6 Ultra gitár a hazai márkaképviseletnél 268.900,- Ft-ért](#), a színesek 289.900,- Ft-ért kaphatóak.

Az üreges testű hibrid gitárok között ritkaságnak számít az [Ibanez](#) cég [Montage-sorozata](#), mert az Ibanez [EW-sorozatú](#) gitárjainak a testformájára épül, ezáltal inkább elektroakusztikus gitár, mint elektromos:

[Itt egy nagyon jó bemutató videót nézhetünk és hallgathatunk meg róla.](#)

Hazánkban [az Ibanez márkaboltban](#) a fekete színű [MSC350 BK](#) akciós áron 95.000,- Ft-tól kapható.

[Az Ibanez MSC650 modelljéről itt olvashatunk egy részletes bemutató cikket.](#) (2008. december)

Hasonlóképpen elektroakusztikus gitár kinézetű, csak hanglyukak nélküliek a [Tom Anderson-ék](#) által készített [Crowdster-sorozatba](#) tartozó [Crowdster Plus](#), illetve [Crowdster Plus 2](#) gitárjai:

A Crowdster Plus-okba egy CMA elektromos gitár hangszedőt építenek bele, melyet kifejezetten a bronz húrok hangzásához terveztek. Ugyanis ezek a gitárok nem elektromos gitár húrokkal, hanem [.012 – .053 Elixir Nanoweb akusztikus gitár húrokkal](#) vannak szerelve.

[Íme, egy hangminta a Crowdster Plus 2-ről, -től.](#)

[A Crowdster Plus egyik érdekes színű változata 2006. áprilisában a hét gitárja címet kapta.](#)

Kis testű hibrid gitárok

A felhasznált anyagok és technológiák tekintetében kompozit tömör testű, egyfajta „utazó hibrid” gitár például [Steinberger Synapse-sorozatában](#) megjelenő gitárok, amelyekből 6húros „normál”, illetve 4-6húros basszusgitárt egyaránt gyártanak:

Egyes vélemények szerint ezek minimál stílusú gitárok, mások találó(bb)an „hiányos öltözetű” vagy „torzó” „fecskefarkúaknak” nevezik őket.

[Ez Steinberger-ék hivatalos bemutató videója](#) a Synapse-sorozatú gitárjaikról.

[Egy elképesztő reklám videó](#) a gyártótól, amelyben a Synapse gitárok strapabírását demonstrálják.

Szintén egyedi, még naturalisztikusabb, mondhatni „fa-leolit” stílusú „silent hybrid” gitár kialakítással rendelkezik a [Traveler Guitar](#) cég [Pro-Series](#) gitárja:

...melynek [alsó, combra fekvő nyúlványa ráadásul leszerelhető](#).

Íme, [ezt kapjuk tőlük a pénzünkért](#). Külön figyelemre méltó a hozzá adott fülhallgató!

[Így szól egy ilyen gitár.](#)

Bár a legtöbb gitáros szerint, akár amatőrök, akár hivatásos zenészek, az elektronikával ellátott gitár fejlődése már elérte a csúcspontját, szerencsére mindig akad egy-két olyan ember és/vagy cég, akik szeretnék még többet kihozni a hangszerből. Ennek a fejlődésnek kétségtelenül a hibrid gitár lehet az egyik útja. Érdekes, hogy ez egyszerre visszanyúlás a gyökerekhez, az akusztikus gitárokhoz, pontosabban az akusztikus hangzáshoz, és egyszerre a legmodernebb technika alkalmazása, mely lehetővé teszi, hogy egy szokványos kinézetű gitárból sokkal többet kihozhassunk, új szintre emelhessük úgy a gitárjátékot, mint a gitárzene hallgatójának élményét. S az eddigieket figyelembe véve még attól se kell félni, hogy a hibrid gitár akár az elektroakusztikus gitárokat, akár az elektromos gitárokat kiszorítaná. Nem teljes, mindenre és mindenkire kiterjedő váltásról van szó, csupán egy újabb választási lehetőségről. Nem véletlen, hogy az igen széles gyártói palettán mindössze bő tucatnyi hangszergyártó gondolta-gondolja úgy, hogy érdemes hibrid gitárokkal (is) foglalkoznia.

Halk megjegyzés:

Mivel a piezo hangszedő a húrlábhöz van beépítve, ezért az az ötletünk támadhat, hogy annak – **nem egyszerű, nem otthoni !** – cseréjével a hagyományos elektromos gitárunkat is átalakíthatjuk, bővíthetjük hibriddé, és ez akár a tremolós húrlábbal felszerelt gitárokra is értendő. Ilyenek például a két piacvezető gyártónak a termékei, a [Fishman](#) cég [Powerbridge-sorozata](#), vagy az [L. R. Baggs](#) cég [T-Bridge Tun-O-Matic stílusú hídja](#), valamint [X-Bridge Strat stílusú tremolója](#). Ez igaz is (lehet), azonban ne felejtjük el, hogy azután még hátravan az újabb feladat, az elektromos gitár elektronikai rendszerébe megfelelően bekötni a piezo hangszedőt, és csak utána szólhat! Bár olyan egyszerű lenne...